

MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ

DEPARTAMENT KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO I USTAWICZNEGO

Kwalifikacyjne kursy zawodowe

Falenty, 24 czerwca 2014 r.

Od 1 września 2012 roku

Reorganizacja kształcenia ustawicznego osób dorosłych

**Kwalifikacyjne kursy zawodowe
zamiast**

szkół zawodowych dla dorosłych

Szkoły policealne dla osób posiadających wykształcenie średnie

Ścieżki kształcenia dla osób dorosłych

➤ uzyskiwanie kwalifikacji zawodowych:

- w formach pozaszkolnych – na kwalifikacyjnych kursach zawodowych (poziom ZSZ i technikum)
- w szkołach policealnych (po uzyskaniu wykształcenia średniego)

➤ uzyskiwanie wykształcenia ogólnego – w drodze kształcenia szkolnego w trzech typach szkół dla dorosłych (szkoła podstawowa, gimnazjum, liceum ogólnokształcące)

Podmioty uprawnione do prowadzenia kwalifikacyjnych kursów zawodowych

art. 68a ust. 2 ustawy o systemie oświaty

publiczne i niepubliczne placówki kształcenia ustawicznego, placówki kształcenia praktycznego, ośrodki doksztalcania i doskonalenia zawodowego, szkoły prowadzące kształcenie zawodowe, publiczne i niepubliczne posiadające uprawnienia szkół publicznych – w zakresie zawodów, w których kształcą (technikum, ZSZ, szkoła policealna)

instytucje rynku pracy działające na podstawie ustawy z 20 kwietnia 2004 r. *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*, prowadzące działalność edukacyjno-szkoleniową

podmioty prowadzące działalność oświatową na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2011 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (Dz. U. z 2012 r. poz. 7).

Symbol cyfrowy	Nazwa grupy zawodów /Nazwa zawodu	Wnioskodawca - minister właściwy do spraw:	Obszar kształcenia	Typy szkół			Nazwy kwalifikacji	Możliwość prowadzenia kształcenia na kwalifikacyjnych kursach zawodowych	Szczególne uwarunkowania lub ograniczenia związane z kształceniem w danym zawodzie
				ZSZ	T	SP			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
311103	Technik analityk	gospodarki	A		X		K1 Przygotowywanie sprzętu, odczynników chemicznych i próbek do badań analitycznych	X	
							K2 Wykonywanie badań analitycznych	X	
311106	Technik geolog	środowiska	R		X	2	K1 Wykonywanie prac geologicznych		

Komponenty programu nauczania na kwalifikacyjnym kursie zawodowym

– podstawa programowa kształcenia w zawodach

- Ogólne cele i zadania kształcenia zawodowego;
- Efekty kształcenia:
 - wspólne dla wszystkich zawodów w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy (BHP), podejmowania i prowadzenia działalności gospodarczej (PDG), języka obcego ukierunkowanego zawodowo (JOZ), kompetencji personalnych i społecznych (KPS), a dla kwalifikacji wyodrębnionych w zawodach „technikalnych” również organizacji pracy małych zespołów (OMZ);
 - wspólne dla zawodów w ramach obszaru kształcenia, stanowiące podbudowę do kształcenia w zawodzie (PKZ);
 - właściwe dla danej kwalifikacji;
- Warunki realizacji kształcenia w zawodzie, w którego ramach została wyodrębniona kwalifikacja, właściwe dla tej kwalifikacji.

Oznaczenie kwalifikacji	Nazwa kwalifikacji	Symbol cyfrowy zawodu	Nazwa zawodu, w którym wyodrębniono daną kwalifikację	PKZ z uwzględnieniem BHP, PDG, JOZ, KPS
OBSZAR ADMINISTRACYJNO-USŁUGOWY (A)				
A.1.	Wytwarzanie wyrobów ze szkła	818116	Operator urządzeń przemysłu szklarskiego	PKZ(A.a)
		311925	Technik technologii szkła	
OBSZAR BUDOWLANY (B)				
B.33.	Organizacja i kontrolowanie robót budowlanych	311204	Technik budownictwa	OMZ PKZ(B.c), PKZ(B.k)
OBSZAR ELEKTRYCZNO-ELEKTRONICZNY (E)				
E.8.	Montaż i konserwacja instalacji elektrycznych	741103	Elektryk	PKZ(E.a)
		311303	Technik elektryk	
OBSZAR MECHANICZNY I GÓRNICZO-HUTNICZY (M)				
M.13.	Naprawa zegarów i zegarków	731106	Zegarmistrz	PKZ(M.a), PKZ(E.f)
OBSZAR ROLNICZO-LEŚNY Z OCHRONĄ ŚRODOWISKA (R)				
R.14.	Użytkowanie zasobów leśnych	314301	Technik leśnik	OMZ, PKZ(R.a), PKZ(R.c), PKZ(R.i)
OBSZAR TURYSTYCZNO-GASTRONOMICZNY (T)				
T.6.	Sporządzanie potraw i napojów	512001	Kucharz	PKZ(T.c)
		343404	Technik żywienia i usług gastronomicznych	
OBSZAR MEDYCZNO-SPOŁECZNY (Z)				
Z.22.	Wykonywanie działań ratowniczych	311919	Technik pożarnictwa	PKZ(Z.e)
OBSZAR ARTYSTYCZNY (S)				
S.1.	Wykonywanie i naprawa wyrobów złotniczych i jubilerskich	731305	Złotnik-jubiler	PKZ(M.a)

Minimalna liczba godzin zajęć na kwalifikacyjnym kursie zawodowym

Elektryk	
MINIMALNA LICZBA GODZIN KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO – w podstawie programowej	
BHP, PDG, JOZ, KPS, PKZ(E.a)	350 godz.
E.7. Montaż i konserwacja maszyn i urządzeń elektrycznych	450 godz.
E.8. Montaż i konserwacja instalacji elektrycznych	350 godz.
MINIMALNA LICZBA GODZIN KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO NA KURSIE	
z zakresu kwalifikacji E.7.	800 godz. (350+450)
z zakresu kwalifikacji E.8.	700 godz. (350+350)
W przypadku kwalifikacyjnego kursu zawodowego prowadzonego w formie zaocznej min. liczba godzin może być zmniejszona o 35% . Wymiar godzin zajęć prowadzonych z wykorzystaniem Internetu określa podmiot prowadzący kurs.	

Praktyczna nauka zawodu na kwalifikacyjnym kursie zawodowym

Warunki organizowania i prowadzenia kwalifikacyjnych kursów zawodowych określa *rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 11 stycznia 2012 r. w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych* (Dz. U. 2014, poz. 622)

Zgodnie z § 5 ww. rozporządzenia warunki i tryb organizowania praktycznej nauki zawodu na kwalifikacyjnym kursie zawodowym określa *rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 15 grudnia 2010 r. w sprawie praktycznej nauki zawodu* (Dz. U. Nr 244, poz. 1626).

Zakres wiadomości i umiejętności nabywanych przez słuchaczy w ramach praktycznej nauki zawodu, tj. na zajęciach praktycznych lub na praktykach zawodowych, a także wymiar zajęć praktycznych lub praktyk zawodowych, określa program nauczania realizowany na danym kwalifikacyjnym kursie zawodowym.

Indywidualizacja kształcenia na kwalifikacyjnych kursach zawodowych

- 1) Osoba podejmująca kształcenie na kwalifikacyjnym kursie zawodowym jest zwalniana, na swój wniosek z zajęć dotyczących odpowiednio treści lub efektów kształcenia zrealizowanych w dotychczasowym toku nauki, o ile sposób organizacji kształcenia na kursie umożliwia takie zwolnienie, jeżeli posiada:
- dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe lub inny równorzędny,
 - świadectwo uzyskania tytułu zawodowego, dyplom uzyskania tytułu mistrza lub inny równorzędny,
 - świadectwo czeladnicze lub dyplom mistrzowski,
 - świadectwo ukończenia szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe,
 - świadectwo ukończenia liceum profilowanego,
 - świadectwo potwierdzające kwalifikację w zawodzie,
 - zaświadczenie o ukończeniu kwalifikacyjnego kursu zawodowego.

Indywidualizacja kształcenia na kwalifikacyjnych kursach zawodowych c.d.

- 2) Osobę podejmującą kształcenie na kwalifikacyjnym kursie zawodowym, która przedłoży zaświadczenie o ukończeniu kursu umiejętności zawodowych, zwalnia się na jej wniosek złożony podmiotowi prowadzącemu kwalifikacyjny kurs zawodowy, z zajęć dotyczących efektów kształcenia zrealizowanych na tym kursie umiejętności zawodowych.
- 3) **Program nauczania realizowany na kwalifikacyjnym kursie zawodowym określa możliwości indywidualizacji pracy słuchaczy w zależności od ich potrzeb i możliwości.**

Kształcenie przez Internet

Podmiot prowadzący KKZ z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość musi zapewnić:

- 1) dostęp do oprogramowania umożliwiającego synchroniczną i asynchroniczną interakcję między słuchaczami a osobami prowadzącymi zajęcia;
- 2) materiały dydaktyczne przygotowane w formie dostosowanej do kształcenia prowadzonego z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość;
- 3) bieżącą kontrolę postępów w nauce słuchaczy, weryfikację ich wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, w formie i terminach ustalonych przez podmiot prowadzący kształcenie;
- 4) bieżącą kontrolę aktywności osób prowadzących zajęcia;
- 5) szkolenie dla słuchaczy przed rozpoczęciem zajęć.

➤ **Zaliczenie KKZ nie może odbywać się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.**

➤ **Wymiar godzin zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość określa podmiot prowadzący KKZ.**

Podmioty prowadzące kwalifikacyjne kursy zawodowe obowiązane są zapewnić:

- 1) kadre dydaktyczną posiadającą kwalifikacje wymagane od:
 - a) nauczycieli określone w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 marca 2009 r. *w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli (...)* – (Dz. U. 2013, poz. 1207),
 - b) instruktorów praktycznej nauki zawodu określone w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 grudnia 2010 r. *w sprawie praktycznej nauki zawodu* (Dz. U. Nr 244, poz. 1626);
- 2) odpowiednie pomieszczenia wyposażone w sprzęt i pomoce dydaktyczne umożliwiające prawidłową realizację kształcenia;
- 3) bezpieczne i higieniczne warunki pracy i nauki;
- 4) warunki organizacyjne i techniczne umożliwiające udział w kształceniu osobom niepełnosprawnym;
- 5) nadzór służący podnoszeniu jakości prowadzonego kształcenia.

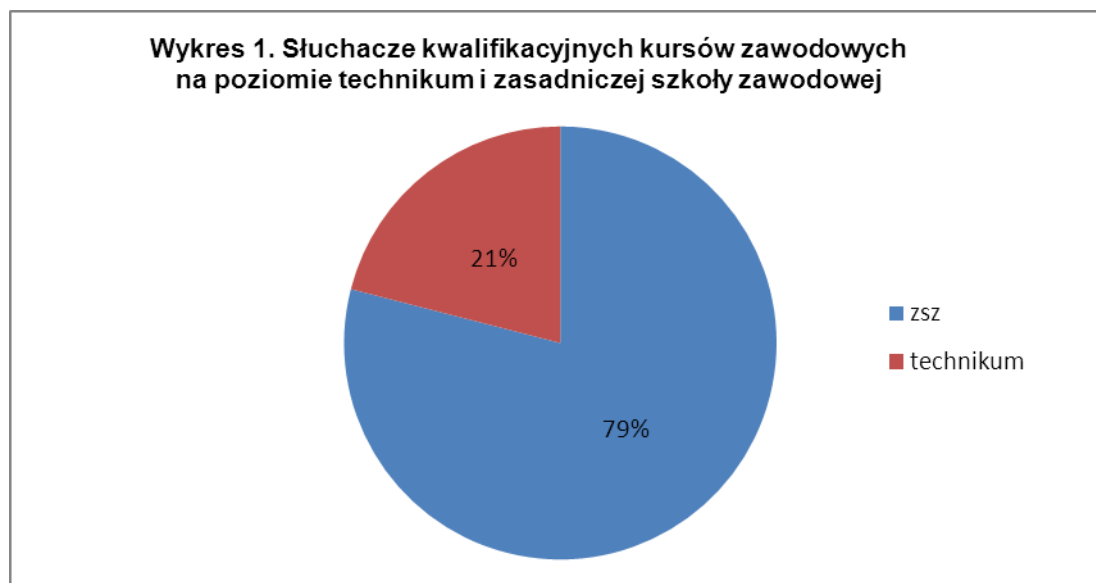
Potwierdzanie kwalifikacji zawodowych

- Osoba, która ukończyła kwalifikacyjny kurs zawodowy otrzymuje zaświadczenie o ukończeniu kursu uprawniające do przystąpienia do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w zakresie danej kwalifikacji, przeprowadzanego przez okręgową komisję egzaminacyjną w oparciu o takie same wymagania, jak uczniowie uczący się w zakresie danej kwalifikacji w szkole.
- Dokumentami potwierdzającymi kwalifikacje zawodowe są:
 - świadectwo potwierdzające kwalifikację w zawodzie;
 - dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

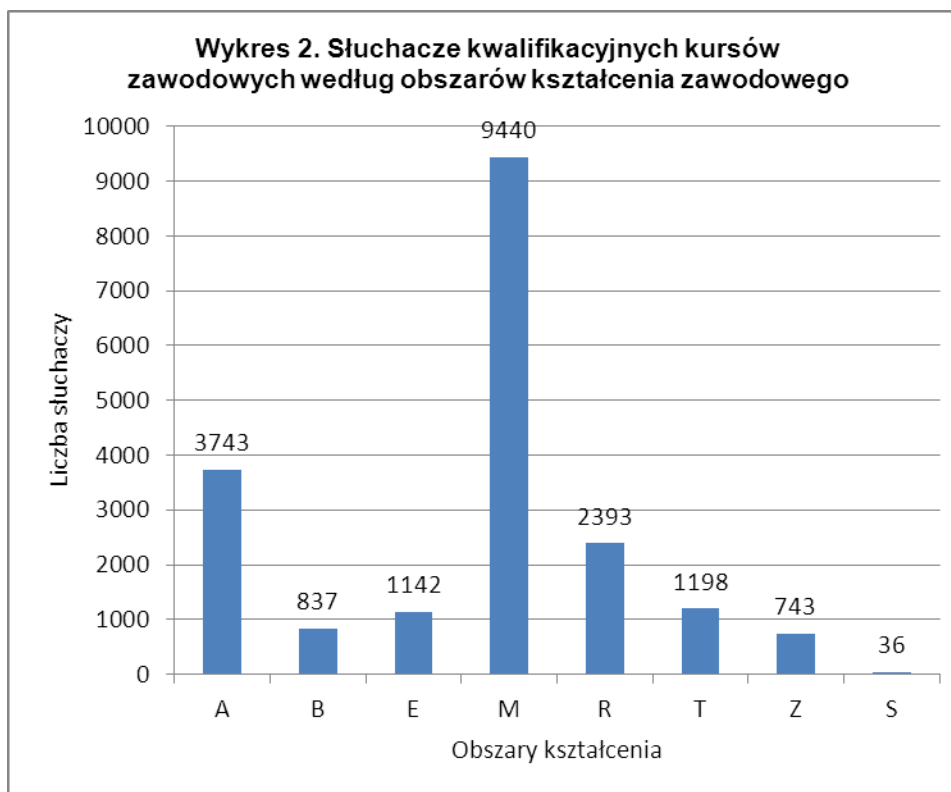
Kwalifikacyjne kursy zawodowe w roku szkolnym 2012/2013

Na terenie kraju uruchomiono kwalifikacyjne kursy zawodowe w zakresie 89 spośród 215 kwalifikacji.

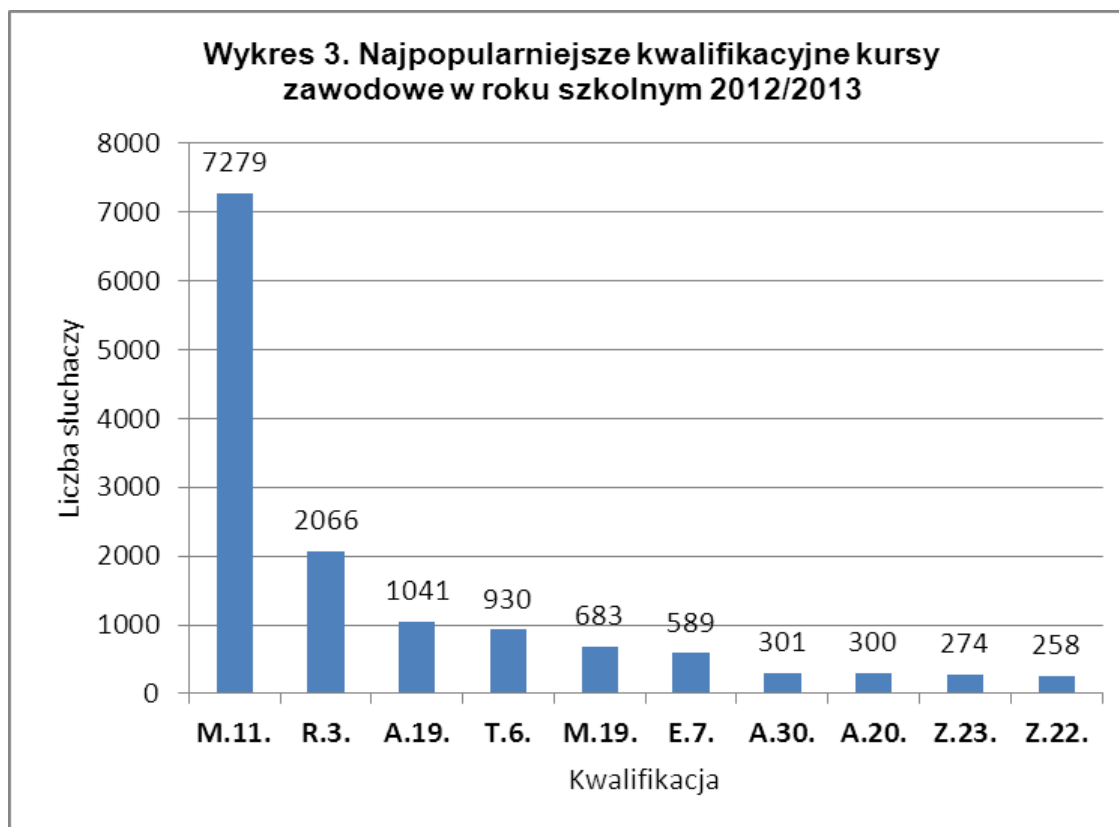
Kształcenie na kursach podjęły 19 532 osoby, w tym 79% stanowili słuchacze kwalifikacyjnych kursów zawodowych w zakresie kwalifikacji wyodrębnionych w zawodach nauczanych w zasadniczej szkole zawodowej (Wykres 1).

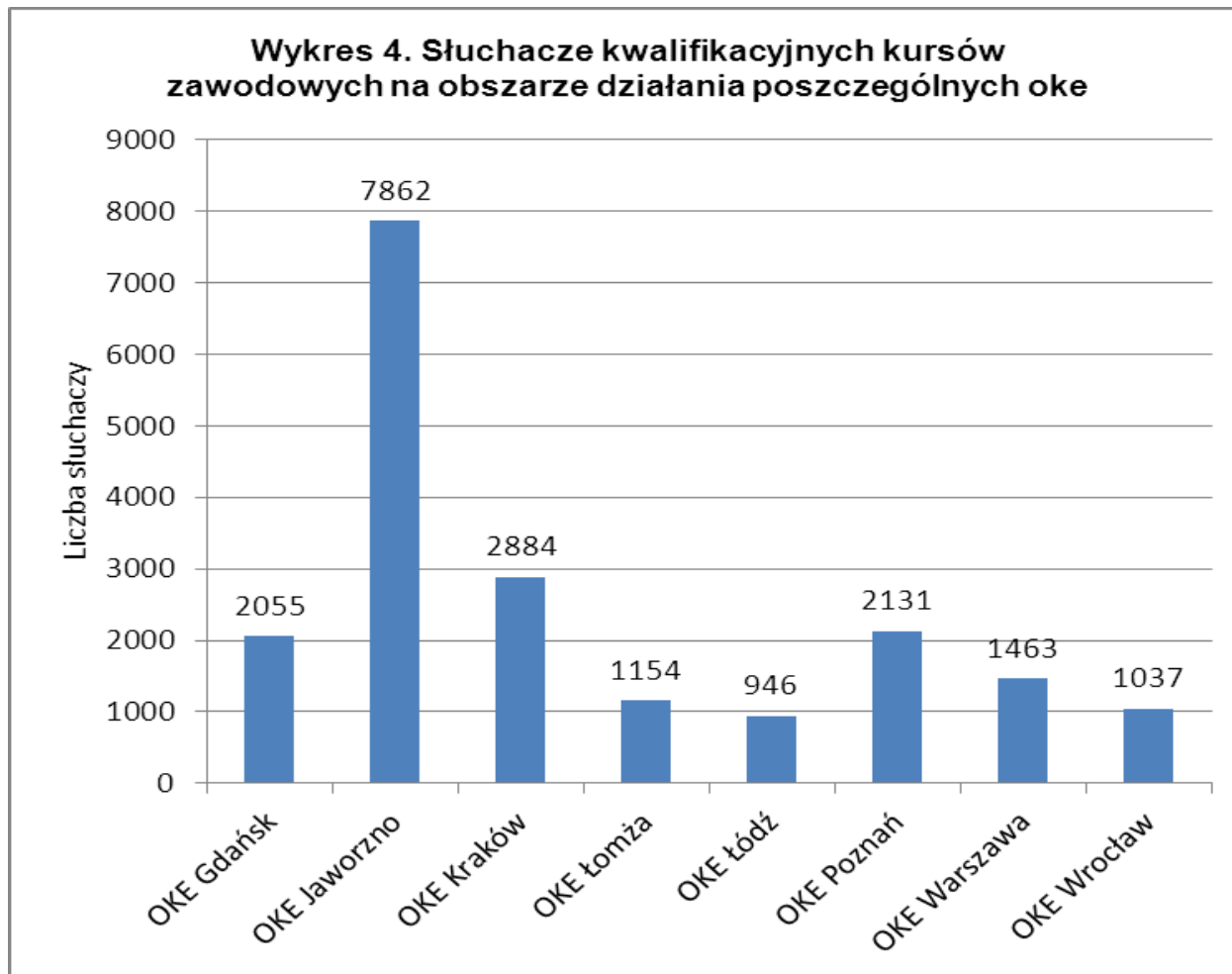
Kwalifikacyjne kursy zawodowe w roku szkolnym 2012/2013

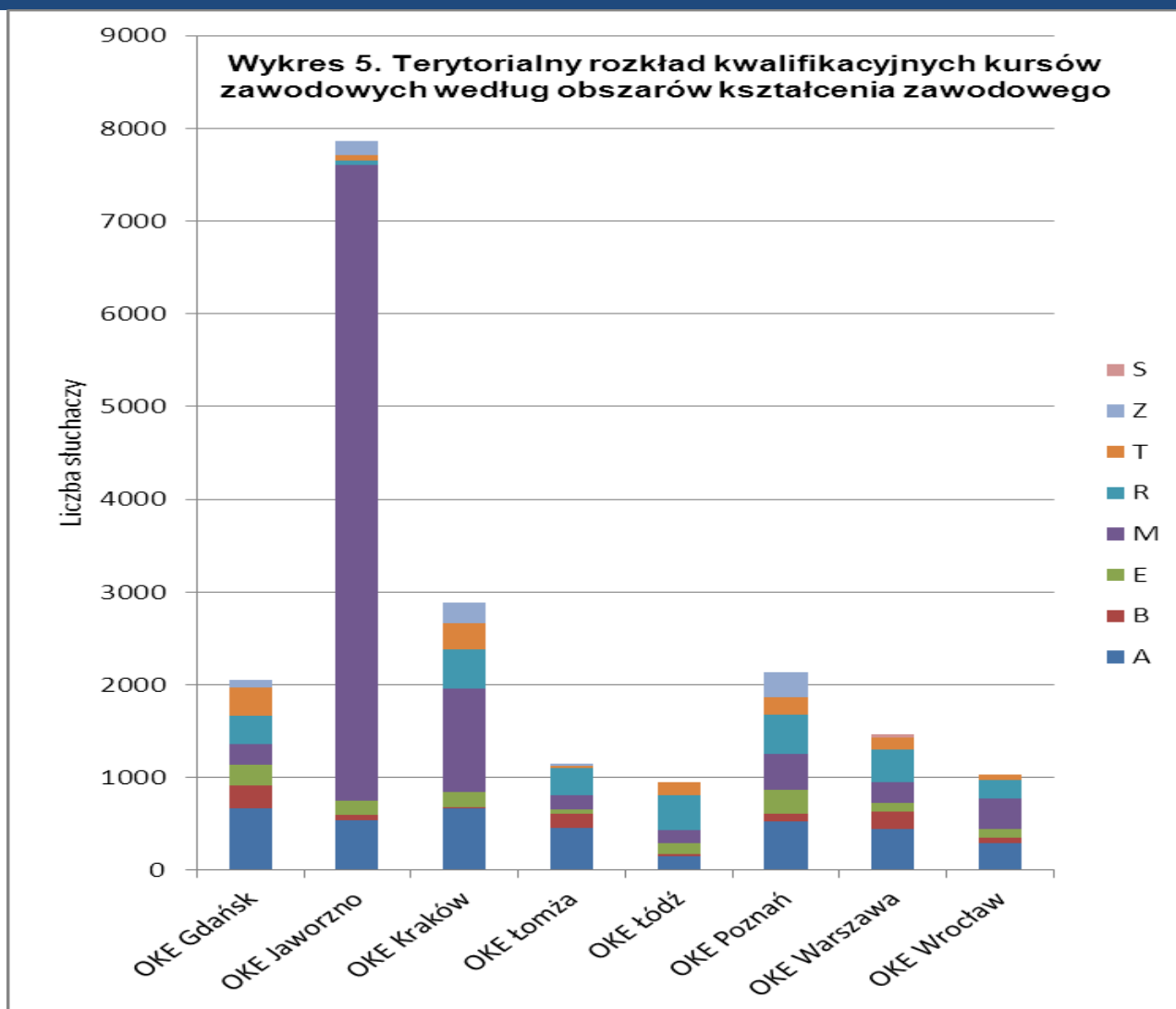
Kwalifikacyjne kursy zawodowe w roku szkolnym 2012/2013

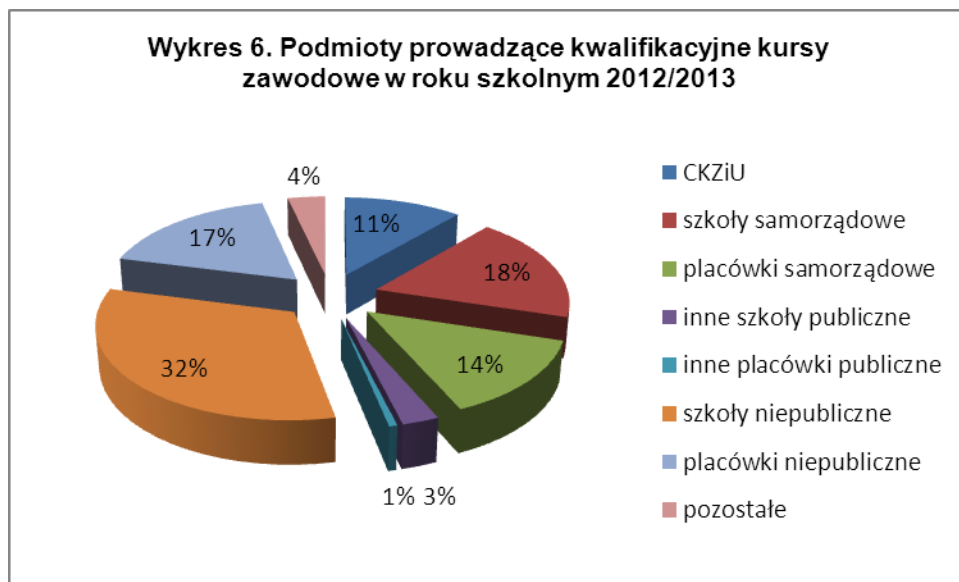
Kwalifikacyjne kursy zawodowe w roku szkolnym 2012/2013

Kwalifikacyjne kursy zawodowe w roku szkolnym 2012/2013

Kwalifikacyjne kursy zawodowe w roku szkolnym 2012/2013

Wzrost zainteresowania kwalifikacyjnymi kursami zawodowymi na przestrzeni roku

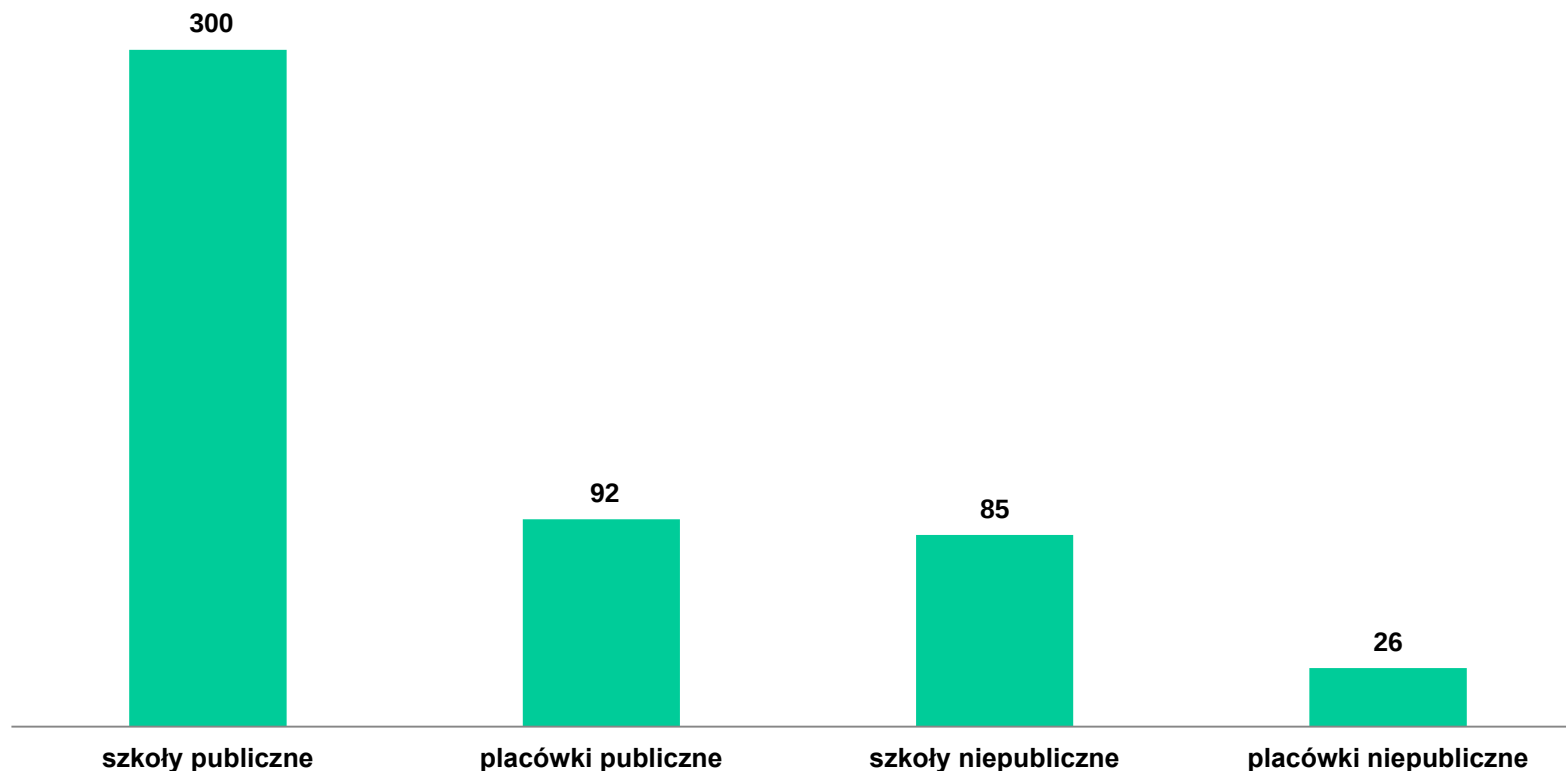
Termin pozyskania danych	Źródło pozyskania danych	Liczba uczestników KKZ
30.09.2012 r.	SIO	14 591
31.03.2013 r.	SIO	16 572
30.06.2013 r.	SIO	19 611
30.09.2013 r.	SIO	35 482

Najpopularniejsze kwalifikacyjne kursy zawodowe w roku szkolnym 2013/2014

Nazwa kwalifikacji	Zawody, w których wyodrębniono daną kwalifikację	Liczba słuchaczy
M.11. Eksploatacja złóż podziemnych	Górnik eksploatacji podziemnej, Technik górnictwa podziemnego	7292
R.3. Prowadzenie produkcji rolniczej	Rolnik, Technik rolnik, Technik agrobiznesu	4005
M.19. Użytkowanie obrabiarek skrawających	Operator obrabiarek skrawających, Technik mechanik	1655
A.19. Wykonywanie zabiegów fryzjerskich	Fryzjer, Technik usług fryzjerskich	1585
T.6. Sporządzanie potraw i napojów	Kucharz, Technik żywienia i usług gastronomicznych	1552
E.7. Montaż i konserwacja maszyn i urządzeń elektrycznych	Elektromechanik, Elektryk, Technik elektryk	1109
Z.4. Świadczenie usług opiekuńczych osobie chorej i niesamodzielnej	Opiekun medyczny	715
A.23. Projektowanie fryzur	Technik usług fryzjerskich	702
M.12. Diagnostowanie oraz naprawa elektrycznych i elektronicznych układów pojazdów samochodowych	Elektromechanik pojazdów samochodowych, Technik pojazdów samochodowych	665
T.15. Organizacja żywienia i usług gastronomicznych	Technik żywienia i usług gastronomicznych	625
M.17. Montaż i obsługa maszyn i urządzeń	Mechanik-monter maszyn i urządzeń, Technik mechanik	599
A.36. Obsługa klienta w jednostkach administracji	Technik administracji	590
A.36. Prowadzenie rachunkowości	Technik ekonomista, Technik rachunkowości	540

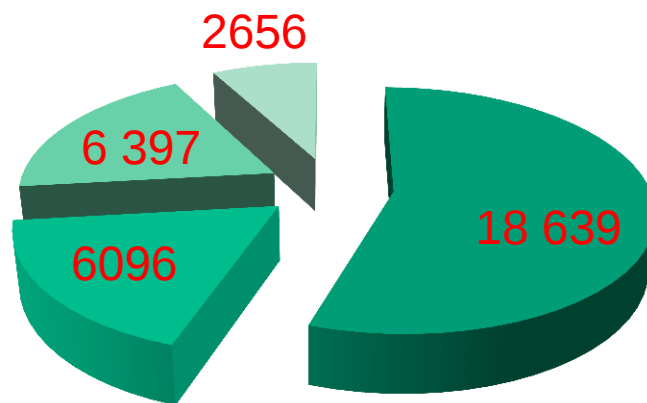
Kwalifikacyjne kursy zawodowe według danych SIO stan na 31 marca 2014 r.

1. Liczba szkół i placówek prowadzących kwalifikacyjne kursy zawodowe

Kwalifikacyjne kursy zawodowe według danych SIO stan na 31 marca 2014 r.

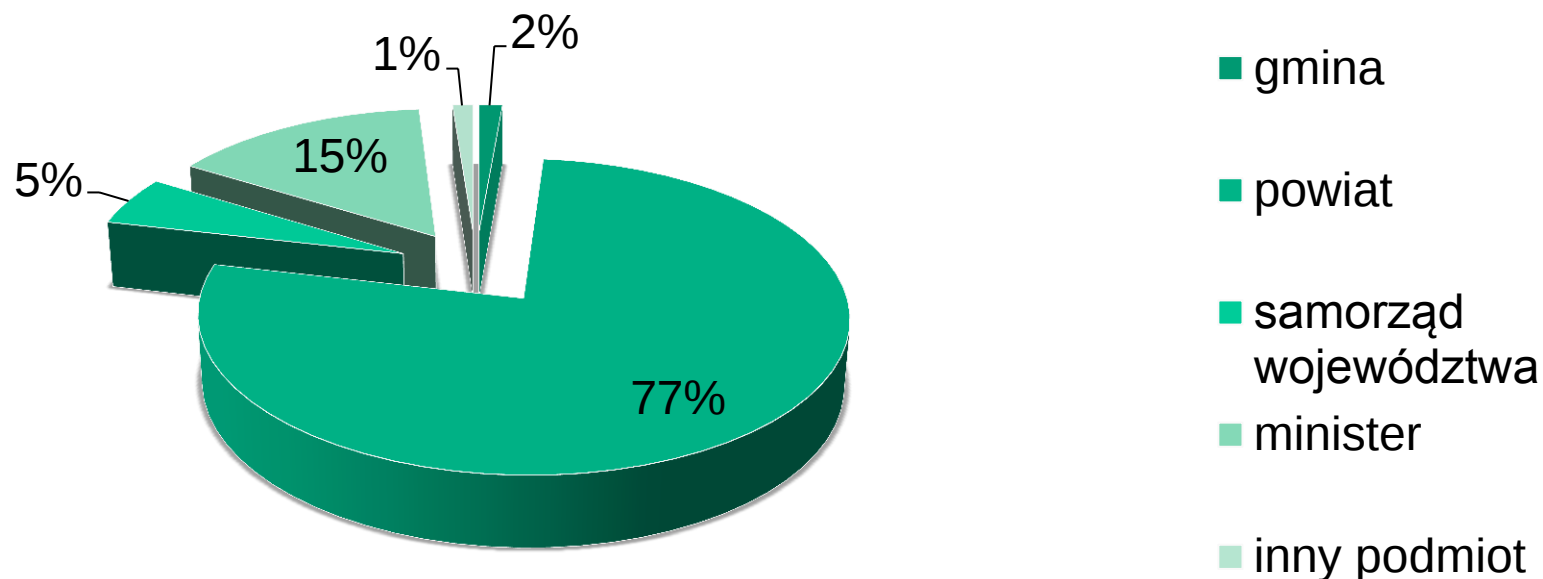
2. Liczba słuchaczy kwalifikacyjnych kursów zawodowych prowadzonych przez szkoły i placówki

■ szkoły publiczne ■ szkoły niepubliczne ■ placówki publiczne ■ placówki niepubliczne

Kwalifikacyjne kursy zawodowe według danych SIO stan na 31 marca 2014 r.

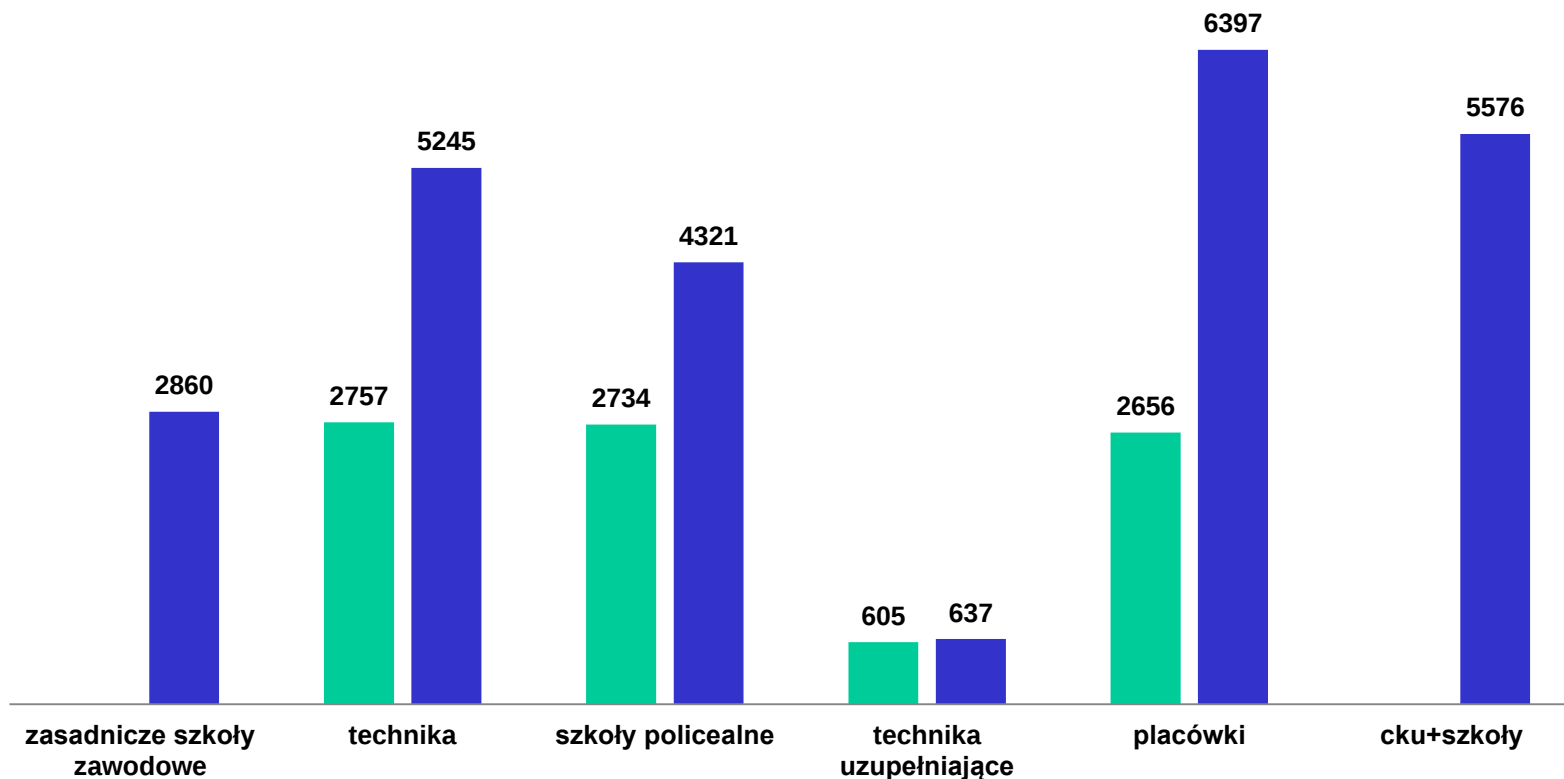
3. Kwalifikacyjne kursy zawodowe w szkołach i placówkach publicznych wg organów prowadzących

Kwalifikacyjne kursy zawodowe według danych SIO stan na 31 marca 2014 r.

4. Słuchacze kwalifikacyjnych kursów zawodowych wg typu/rodzaju szkoły/placówki prowadzącej kurs

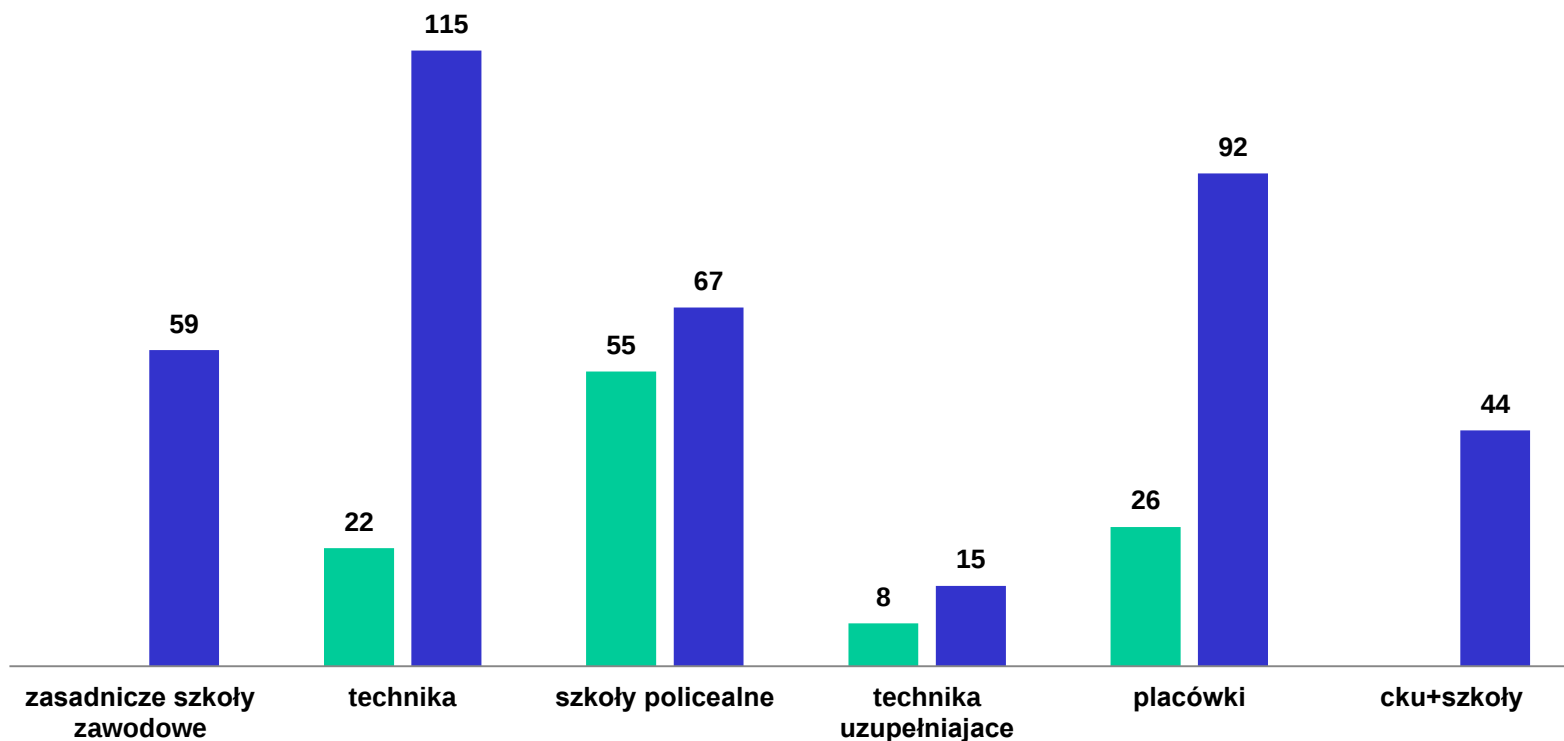
■ niepubliczne ■ publiczne

Kwalifikacyjne kursy zawodowe według danych SIO stan na 31 marca 2014 r.

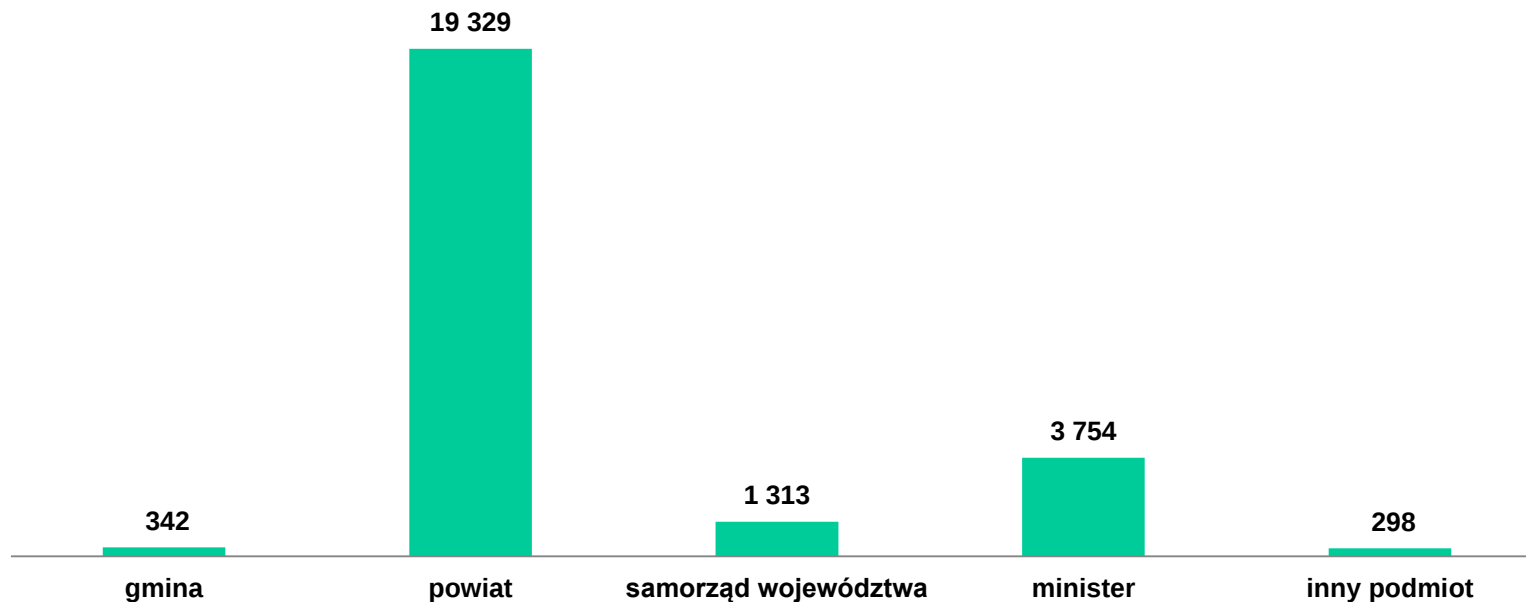
5. Liczba szkół/placówek prowadzących kwalifikacyjne kursy zawodowe

■ niepubliczne ■ publiczne

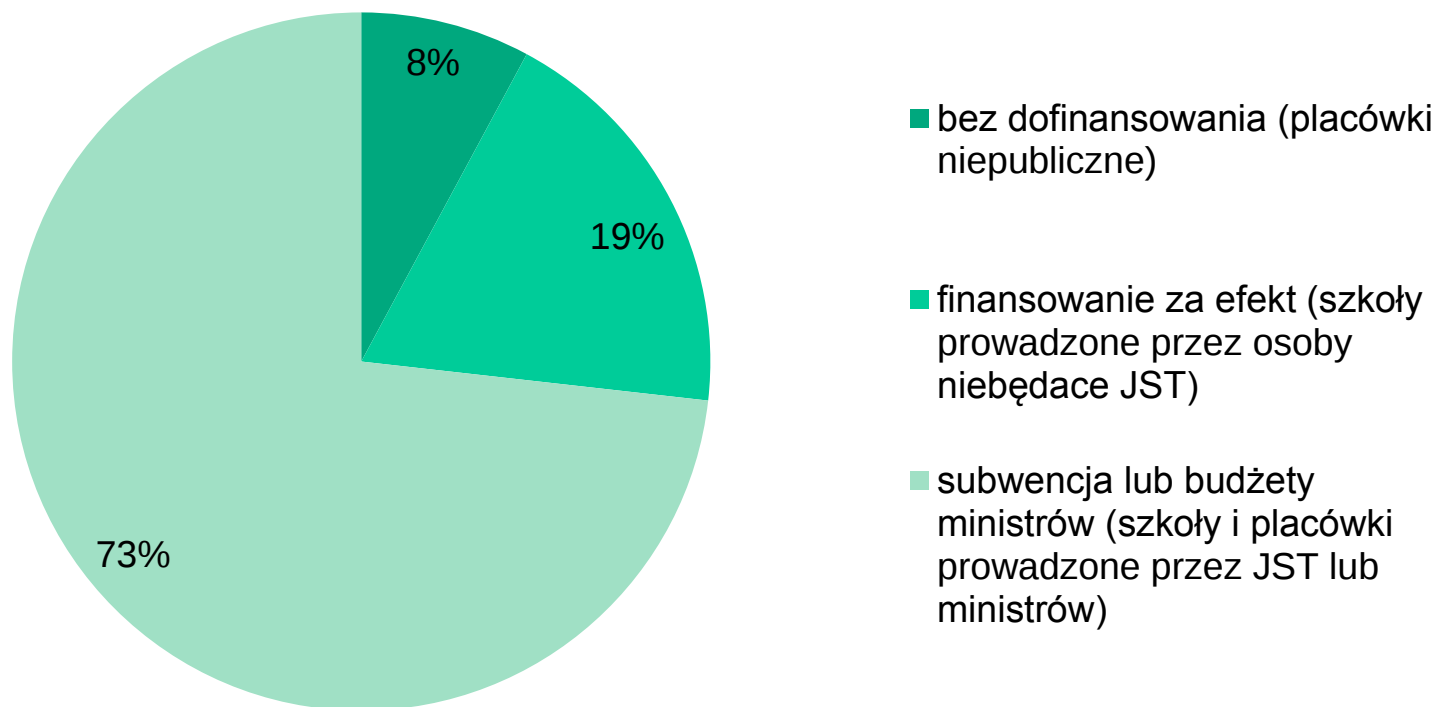
Kwalifikacyjne kursy zawodowe według danych SIO stan na 31 marca 2014 r.

6. Liczba słuchaczy kwalifikacyjnych kursów zawodowych wg organów prowadzących w sektorze oświaty publicznej

Kwalifikacyjne kursy zawodowe według danych SIO stan na 31 marca 2014 r.

7. Słuchacze kwalifikacyjnych kursów zawodowych wg kryterium dofinansowania

Rozwój kwalifikacyjnych kursów zawodowych i innych form pozaszkolnych jednym z priorytetów w nowej perspektywie finansowej

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020

Działanie: Rozwój nowych form organizacyjnych w kształceniu dorosłych

Regionalne Programy Operacyjne na lata 2014-2020

Działanie: Poszerzenie oferty kursów zawodowych dla osób dorosłych realizowanych we współpracy z pracodawcami

- organizacja tradycyjnych pozaszkolnych form kształcenia ustawicznego (kwalifikacyjne kursy zawodowe, kursy umiejętności zawodowych);
- organizacja innych kursów umożliwiających uzyskanie wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych oraz nabycie uprawnień zawodowych

Dziękuję za uwagę

dorota.igielska@men.gov.pl